

Πώς οι σταρ της μπάλας ντριμπλάρουν τη φορολογία

Δικαιώματα εικόνας και δαιδαλώδεις offshore εταιρείες, τα πιο συνηθισμένα τρικ των σούπερ σταρ του ποδοσφαίρου προκειμένου να φοροδιαφεύγουν

Ρεπορτάζ

Θάνος Σαρρής

● Εν συντομία

Στη συνεδρίαση της επιτροπής Ραπα στις Βρυξέλλες, στην οποία έδωσε το «παρών» και το Documento, συζητήθηκαν και οι σκοτεινές ιστορίες φοροδιαφυγής στο παγκόσμιο ποδόσφαιρο.

● Γιατί ενδιαφέρει

Οι offshore εταιρείες και η σχέση του Λιονέλ Μέσι με την εξωτική Μπελίζ και του Κριστιάνο Ρονάλντο με τις Παρθένες Νήσους.

Στη συνεδρίαση της επιτροπής Ραπα στις Βρυξέλλες, στην οποία έδωσε το παρών και το Documento (δημοσιεύτηκε εκτενές ρεπορτάζ από τον συνάδελφο **Βαγγέλι Τριάντη** την προηγούμενη Κυριακή), συζητήθηκαν και οι σκοτεινές ιστορίες φοροδιαφυγής στο παγκόσμιο ποδόσφαιρο και κατά πόσο παραβιάζουν τη νομοθεσία της ΕΕ, γεγονός που αποδεικνύει ότι οι ποδοσφαιρικές υποθέσεις που ήρθαν στο φως της δημοσιότητας δεν πέρασαν απαρατήρητες από τους θεσμούς.

Τον Δεκέμβριο του 2016 διέρρευσε από τη δίωξη οικονομικού εγκλήματος στην Αγγλία η πληροφορία ότι σχεδόν 200 ποδοσφαιριστές που αγωνίζονται στα πρωταθλήματα της βρίσκονται υπό έρευνα με σκοπό να διαπιστωθεί εάν χρησιμοποιούν το παραθυράκι της εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων της εικόνας τους για να γλιτώσουν φόρους μέσω υπεράκτιων και άλλων εταιρειών συγκεκριμένου σκοπού.

Οι «Sunday Times» αναφέρονταν στις χαρακτηριστικές περιπτώσεις των **Αντέρ Ερέρα** και **Θέσαρ Αμπλικουέτα** των Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ και Τσέλσι αντίστοιχα, τονίζοντας ότι θα γλιτώσουν περίπου ένα εκατομμύριο μέσω των εταιρειών τους. Πώς γίνεται αυτό; Ας δούμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα ακριβοπληρωμένου σταρ στην Πρέμιερ Λιγκ, στην οποία οι αμοιβές δίνονται ανά βδομάδα. Ένας παίκτης λοιπόν που έχει λαμβάνειν 200.000 λίρες την εβδομάδα πληρώνει 45% φόρο εισοδήματος και 2% σε ασφαλιστικές εισφορές. Ο σύλλογος πληρώνει 13,8% για την ασφάλειά του. Δηλαδή ο ίδιος πληρώνει 93.997 λίρες την εβδομάδα και η ομάδα 27.600.

□

Μέσι και Ρονάλντο μονοπωλούν τα τελευταία χρόνια τη χρυσή Μπάλα. Κανείς δεν θα μάθει αν στο περιθώριο των βραβείων οι δυο τους συζητούν και για οικονομικά θέματα

Πλατ και του **Ντένις Μπέργκαμπ**, στα τέλη της δεκαετίας του '90. Ο Ντιέγκο Μαραντόνα χρειάστηκε να μείνει εκτός Ιταλίας οκτώ χρόνια, αφού το χρέος του προς την εφορία έφτανε τα 39 εκατ. ευρώ.

Ο Αργεντινός έπαιξε στη Νάπολι από το 1984 μέχρι το 1991 και στη συνέχεια, όταν προσπάθησε να επιστρέψει, του κατασχέθηκαν δύο πανάκριβα χρυσά ρολόγια και ένα διαμάντι ανεκτίμητης αξίας. Στη Γερμανία ο πρόεδρος της Μπάγερν Μονάχου **Ούλι Χένες** (παλιός άσος της ομάδας και από τους καλύτερους ποδοσφαιριστές, ο οποίος ανέδειξε το γερμανικό ποδόσφαιρο) καταδικάστηκε σε τρία χρόνια φυλάκισης (έμεινε στη φυλακή σχεδόν δύο χρόνια) για φοροδιαφυγή 28 εκατ. ευρώ που βρισκόταν σε κλειστούς λογαριασμούς σε ελβετικές τράπεζες. Στις αρχές της δεκαετίας του 2000 υπήρχαν αντίστοιχες κατηγορίες για αρκετούς συλλόγους της Μπουντεσλίγκα και τιμωρήθηκαν πολλοί παράγοντες.

Τα στοιχεία για τη φοροδιαφυγή ποδοσφαιριστών στην Ισπανία έφτασαν μέχρι τον Ευρωπαϊκό επίτροπο Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων **Πιερ Μοσκοβισί**. Το Ευρωκοινοβούλιο έριξε ευθύνες σε FIFA και UEFA. Ο **Λιονέλ Μέσι** και ο πατέρας του καταδικάστηκαν σε 21 μήνες φυλάκισης για φοροδιαφυγή 4,1 εκατ. ευρώ μέσω offshore στην Μπελιζ και την Ουρουγουάη. Τελικά η φυλάκιση μετατράπηκε σε πρόστιμο αφού η ποινή ήταν μικρότερη από δύο χρόνια. Μάλιστα στο δικαστήριο η υπεράσπιση προσπάθησε να πείσει (χωρίς επιτυχία) την έδρα ότι ο παίκτης δεν είχε ιδέα τι συνέβαινε, αφού τα οικονομικά του τα διαχειριζόταν ο πατέρας του, κάτι που δήλωσε και ο πατήρ Μέσι, αλλά κανείς τους δεν έπεισε τους Ισπανούς δικαστές...

Τους τελευταίους μήνες όμως ήρθε ξανά στο προσκήνιο και η περίπτωση του **Κριστιάνο Ρονάλντο**. Ο Πορτογάλος, ο οποίος κινδυνεύει να τιμωρηθεί με πρόστιμο 28 εκατομμυρίων και φυλάκιση 2-6 ετών, κατηγορείται για φοροδιαφυγή 14,8 εκατομμυρίων ευρώ κατά το διάστημα 2011-2014. Ο οικονομικός εισαγγελέας υποστήριξε ότι μέσω εταιρείας-φάντασμα στις Παρθένες Νήσους «δημιούργησε ένα παραπέτασμα προκειμένου να κρύψει μέρος του συνολικού του εισοδήματος». Φυσικά η μέθοδος αφορούσε την εμπορική εκμετάλλευση της εικόνας του.

Τον προηγούμενο Δεκέμβριο η εταιρεία που τον εκπροσωπεί κατέθεσε λεπτομέρειες για τα περιουσιακά στοιχεία του Ρονάλντο αξίας 191 εκατομμυρίων, έπειτα από διαρροή του Football Leaks που έκανε λόγο για συνολική απόκρυψη 150 εκατομμυρίων μέσω offshore εταιρειών. Η εφορία ωστόσο είχε ενδείξεις πως δεν ήταν απόλυτα ειλικρινής. Μάλιστα, σύμφωνα με την «Confidencial», υπήρχαν δύο τάσεις στις φορολογικές αρχές: εκείνη που επιθυμούσε τη δίωξή του και μια πιο μετριοπαθής, αφού κάποιος θεωρούσαν ότι οι αρχές θα φάνε τα μούτρα τους δικαστικά λόγω του «νόμου Μπέκαμ»...

Ανάλογες περιπτώσεις αλλά για μικρότερα ποσά ανακάλυψαν οι δικαστικές αρχές στην Ισπανία και για άλλους παίκτες, όπως οι **Ματοεράνο**, **Σουάρες** κ.ά.

Το παράθυρο που αφήνει ο «νόμος Μπέκαμ»

Πήρε τη συγκεκριμένη ονομασία επειδή ο σούπερ σταρ που μεταπήδησε από τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ στη Ρεάλ Μαδρίτης ήταν από τους πρώτους που τον εκμεταλλεύθηκαν. Με βάση την ισπανική νομοθεσία, οποιοσδήποτε διαμένει εντός συνόρων για 183 μέρες και πάνω μέσα σε ένα φορολογικό έτος υποχρεούται να πληρώνει φόρους στην Ισπανία για όλα τα εισοδήματα και τεκμήρια που διαθέτει, ακόμη κι αν προέρχονται από αλλού ή ανήκουν σε άλλη χώρα. Προκειμένου να προσελκύσει επενδύσεις, στις 10 Ιουνίου του 2005 η ισπανική κυβέρνηση έδωσε τη δυνατότητα σε ξένους που ζουν και εργάζονται στα εδάφη της, όπως γίνεται δηλαδή με όλους τους μη γηγενείς ποδοσφαιριστές, να επιλέξουν φορολογικό καθεστώς ως κάτοικοι της χώρας ή μη.

Επιλέγοντας το δεύτερο, ο ποδοσφαιριστής πληρώνει φόρο 24,7% αντί για 48% και μόνο για τα κέρδη και τα περιουσιακά στοιχεία εντός Ισπανίας. Υπό την κάλυψη του νόμου λοιπόν αρκετοί βρήκαν την ευκαιρία να εξοικονομήσουν χρήματα από εμπορικές δραστηριότητες προκαλώντας δεύτερες σκέψεις στις αρχές, αφού ενδεχόμενη δικαίωση στο δικαστήριο θα λειτουργούσε αρνητικά σε πολλά επίπεδα. Ωστόσο, η νομοθεσία άλλαξε το 2015 με δεδομένα τα υπέρογκα έσοδα των ποδοσφαιριστών, εξαιρώντας τους επαγγελματίες αθλητές. Οι εφοριακοί πήγαν την υπόθεση του Κριστιάνο στον εισαγγελέα θεωρώντας πως από τη στιγμή που ο ίδιος έχει ενεργή συμμετοχή σε μια δραστηριότητα, όπως όταν παίζει σε ένα ματς ή πρωταγωνιστεί σε διαφήμιση, τα έσοδά του

Υπό την κάλυψή του αρκετοί βρήκαν την ευκαιρία να εξοικονομήσουν χρήματα από εμπορικές δραστηριότητες

παύουν να υπάγονται στην εκμετάλλευση της εικόνας και πρέπει να φορολογηθούν διαφορετικά. Οι οικονομικές αρχές ζήτησαν αναλυτικά τιμολόγια από κορυφαία εταιρεία αθλητικής ένδυσης για δύο διαφημίσεις που γυρίστηκαν σε ισπανικό έδαφος με πρωταγωνιστή τον Κριστιάνο. Η υπεράσπιση του παίκτη κάνει λόγο για νέα και μη διακριτά κριτήρια, τα οποία δεν έχουν νομοθετηθεί και άρα δεν μπορεί να διωχθεί.

Οι Ισπανοί πάντως μιλούν για σύγυρη ποινική δίωξη εάν οι αρχές είχαν ανακαλύψει τις offshore προτού τις δηλώσει οικειοθελώς. Πάντως, από τη στιγμή που υπάρχουν υποθέσεις επιχειρηματιών οι οποίες πηγαίνουν στα δικαστήρια για μερικές χιλιάδες, ήταν βέβαιες οι αντιδράσεις εάν οι αρχές έκαναν τα στραβά μάτια για τα εκατομμύρια του επιθετικού της Ρεάλ Μαδρίτης. Ο Ρονάλντο αρνήθηκε τις κατηγορίες στο δικαστήριο, φροντίζοντας παράλληλα να κρυφτεί από τους περίπου 200 δημοσιογράφους που τον περίμεναν.

Σε περίπτωση που ο παίκτης δηλώσει 160.000 μισθό και συμφωνήσει τα υπόλοιπα να μπουκ σε εταιρεία ως αμοιβή για την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων της εικόνας του, οι συνολικές εισφορές του πέφτουν κατά σχεδόν 20.000, ενώ η ομάδα θα δώσει περίπου 22.000. Τα δικαιώματα εικόνας δεν φορολογούνται. Ενδέχεται, εφόσον εντοπιστούν, ο παίκτης να πληρώσει εταιρικό φόρο της τάξεως των 8.000 ευρώ. Στην πρώτη περίπτωση σε φόρους και εισφορές θα πάνε 6,26 εκατομμύρια (για όλο τον χρόνο του συμβολαίου), ενώ στη δεύτερη λιγότερα από 5,5 εκατ.

Τα όρια για το τι μπορεί να θεωρηθεί εκμετάλλευση δικαιωμάτων εικόνας ενός ποδοσφαιριστή είναι τις περισσότερες φορές δυσδιάκριτα, γεγονός που ευνοεί τα αφορολόγητα και φυσικά σε αυτό το τρικ καταφεύγουν αρκετοί αστέρες του αθλητισμού και του θεάματος γενικότερα...

Από τον Μαραντόνα

Οι προσπάθειες φοροδιαφυγής στο ποδόσφαιρο δεν είναι νέο φαινόμενο. Στην Αγγλία υπήρχαν πρακτικές απόκρυψης μέρους του εισοδήματος από την εποχή του **Ντέιβιντ**

21

μήνες φυλάκισης για φοροδιαφυγή ύψους 4,1 εκατ. ευρώ μέσω offshore στην Μπελιζ και την Ουρουγουάη ήταν η ποινή που επιβλήθηκε στον Λιονέλ Μέσι

14,8

εκατ. ευρώ κατηγορείται ότι απέκρυψε ο Κριστιάνο Ρονάλντο το διάστημα 2011-2014

Ο φοροπαράδεισος του μεγαλοατζέντη Μέντες

Η δημοσιοποίηση των Panama Papers τον Απρίλιο του 2016 έδωσε μια καλή εικόνα για τη λειτουργία των υπεράκτιων εταιρειών στον κόσμο του ποδοσφαίρου. Τα έγγραφα που διέρρησαν φανέρωσαν τη δημιουργία εικονικών εταιρειών σε φορολογικούς παραδείσους από ποδοσφαιριστές, ιδιοκτήτες ομάδων, αξιωματούχους, ατζέντες και από τους ίδιους τους συλλόγους.

Κάπου εκεί βρισκόταν χαμένο και το όνομα του Μέσι καθώς και περίπου 20 νυν και πρώην ιδιοκτητών μεγάλων ομάδων, όπως της Ίντερ και της Μπόκα Τζούνιορς. Κομμάτι του ντόμινο ήταν και ο **Χουάν Πέδρο Ντανιάνι**, μέλος της επιτροπής ηθικής της FIFA. Η δικηγορική εταιρεία του είχε επαφές με τρεις ανθρώπους μπλεγμένους στο σκάνδαλο που τάραιζε τα μέλη της παγκόσμιας ποδοσφαιρικής

ομοσπονδίας, ενώ φερόταν να δουλεύει για τουλάχιστον επτά offshore.

Όπως φημολογείται, η μέθοδος της δημιουργίας ανάλογων εταιρειών στις Παρθένες Νήσους είναι κοινό σημείο στους εκλεκτούς πελάτες του μεγαλοατζέντη Ζόρζε Μέντες, ο οποίος κλήθηκε να καταθέσει στο δικαστήριο για τον Ρονάλντο. Τον Δεκέμβριο, πέραν του άσου της Ρεάλ, κατηγορήθηκε για απόκρυψη εσόδων μέσω offshore και ο **Ζοσέ Μουρίνιο**, ενώ σε ανάλογη υπόθεση μπλέχτηκε κατά το διάστημα που ήταν στην Ισπανία και ο **Ραδαμέλ Φαλκάο**, επίσης πελάτης του Μέντες, ο οποίος καλείται συχνά για καταθέσεις. Αναφορές για φοροδιαφυγή έχουν γίνει και για τον **Ανχελ ντι Μαρία**, ενώ στο πελατολόγιό του βρίσκονται αρκετά ακόμη σημαντικά ονόματα όπως ο **Ντιέγκο Κόστα**, ο **Νταβίντ ντε Χέα** και ο **Χάμες Ροδρίγκες**.

